

Kas suhtlustarkvarad on koolilapsele turvalised?

7 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Algab kool ja paljud õpilased saavad endale uued nutitelefoniid. Muidugi on nutika mobiili üks olulisematest funktsioonidest teistega suhtlemine. Selleks on mõnedes telefonides äpid juba installitud, mõne suhtlustarkvara installib laps ise. Kui vanemad silma peal ei hoiä, võib varsti olla vestluses ka võõraid ja kahtlaseid tegelasi.

Alusta privaatsusseadetest

Ükski suhtlustarkvara pole lõpuni turvaline, kui selle privaatsusseadetes on vaikimisi lubatud suhelda ükskõik kellega. Enamus suhtlustarkvarasid lubavad lapse kontol seadistada ligipääsu nii, et vaid sõbralisti või kontaktidesse lisatud inimesed saavad suhelda. Teiste eest võiks varjata ka kontos olevad isikuandmed - nime, foto, loomulikult ka elukoha ja muud privaatsed andmed. Skype lubab iga rida privaatsustasemega avalikustada. Pane andmed kas ainult kontaktidele nähtavaks või täiesti privaatsesks:

Mobiil	372	Ainult kontaktid ▼
Telefon kodus	Lisa number	Ainult kontaktid ▼
Telefon tööl	372	Ainult kontaktid ▼

Mõnedes rakendustes näidatakse ka kasutaja asukohta - kui suhtlustarkvara on kasutusel vaid pere ringis, pole sellest probleemi, kui aga kontaktides on ka kaugemaid tuttavaid, pole mõtet oma asukohta alati kõigile näidata ja see seade võiks olla välja lülitatud.

SMS

Sellest suhtlusviisist pole niisama lihtsalt pääsu, tavaliselt on see kõigis telefonides olemas ja kõik, kes numbrit teavad, saavad sõnumeid saata. Aitavad mõned spetsiaalsed äpid või vanemliku järelvalve äpid, mis ka SMS-ide liiklust jälgivad. Abiks võib olla SMS-ide ja kõnelogide tasuta [automaatse varundamise äpp](#), mis saadab selle info automaatselt Gmailile.

Kõige olulisem on teha aga selgitustööd, et võõrastelt saadud sõnumitest kohe teada anda ja mitte ise vastu kirjutada võõrastele.

Apple iMessage

Suhtlustarkvara töötab vaid Apple'i seadmetel. Kui õpilase enamus tuttavaid kasutavad Androidi, siis pole sellest palju abi. Kui aga kogu pere ja lähemad sõbrad on Apple'i usku, siis sobib see ka lastele, kuna täiskasvanu saab oma iPhone'ist jälgida, mida laps teeb. *Apple*

*Family Sharing*uga võib täiskasvanu näha lapse vestlusi.

Skype

Noorte seas populaarsust kaotav Eesti juurtega suhtlusäpp tagab vanematele juurdepääsu tänu sellele, et kontole saab sisse logida mitmest seadmest korraga. Nii tuleb ka lapsevanema arvutisse või mobiilsesse seadmesse teade, kui keegi lapsega vestlust austab. Tuleb vaid sama kontoga sisse logida.

Skype'is on võimalik kasutajaid otsida nime järgi. Kui ei taha, et keegi võõras nime järgi lapse konto üles leiaks, kasuta profiilis valenime või hüüdnime.

Facebook Messenger

Ehkki paljud vanemad teevad oma lastele juba varases eas Facebooki konto, on see ka ühe maailma suurima pandora laeka avamine: Facebookis leidub kõikvõimalikke kasutajaid noortest vanadeni ja keegi ei keela neil omavahel suhelda. Kui just ise privaatsusseadeid ei kohenda. Facebook seda vaikimisi ei tee.

Facebooki reeglites on kirjas, et alla 13-aastased seda keskkonda kasutada ei tohi. Kogu turvalisus on kasutaja enda teha, seega vanemlik järelevalve on oluline. Blokeeri võõrad saatjad, muuda profiil ja kõik isiklikud andmed nähtavaks vaid sõpradele või peida üldse ära (turvavalik "*Only Me*"), jälgi hoolega, kes tahavad sõpradeks hakata ja õpeta lastele, et ühtki võõrast sõbraks liita pole vaja. Jagada tuleb mõistlikult: isegi kui pildil pole midagi otseselt privaatsust paljastavat, võib juhtuda, et mobiil pani fotole juurde asukohainfo. Selle saab mobiili kaamera seadetest välja lülitada (*GPS Tag OFF, Location OFF* vms).

Snapchat

Nooremate seas väga populaarne, võib-olla isegi populaarsem kui Facebook on Snapchat, mis mõeldud sõpradega suhtluseks. Jällegi ei maksaks siin võõraid jutule võtta, seda peab lastele kordama pidevalt. SnapMaps näitab ka kasutajate asukohta, mille kasutamist peaks eriti hoolega jälgima. Selleks, et asukoht ei lekiks, peab olema sisse lülitatud *Ghost Mode*, mis varjab kasutaja asukohta.

WHO CAN ...

Contact Me

My Friends

View My Story

My Friends

See My Location

Only Me (Ghost Mode)

WhatsApp

Turvalisus on nagu ka Facebookis siin täielikult kasutaja enda teha. Gruppides võib esineda lastele ebasobivaid tekste ja pahatahtlikke kasutajaid, keda on vanemal üsna raske blokeerida. Vanemliku järelevaatamise võimalust WhatsApp ei paku ja mõned vanemliku kontrolli turvatarkvarad soovivad selle äpi lausa blokeerida, kui jälgida on liiga raske. Suhtlustarkvara on praegu ametlike reeglite järgi mõeldud vanusele 13+, varem oli vanusepiirang kuni 16. eluaastani.

- [Lahendused](#)

- [Mobiiltelefonid](#)
- [Tarkvara](#)
- [Turvalisus](#)